

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2020.3.22>

КРИВОШЕЄВ К.О.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

Подолання економічної кризи сучасності тісно пов'язане із пріоритетами державної політики, направленими на забезпечення фінансової безпеки України, адже злочини у сфері фінансово-економічної діяльності стали реальною загрозою національній безпеці України. Протидіяти такому процесу, як вважає В.І. Мельник, можливо лише шляхом системної протидії економічній злочинності та консолідованої роботи правоохоронних органів, які є суб'єктами забезпечення фінансово-економічної безпеки [1].

Досліджуючи сучасні проблеми функціонування системи правоохоронних органів, котрі забезпечують фінансову безпеку України, В.С. Чубань і К.М. Пасинчук вказують на неефективність їхньої роботи, пов'язаної з надзвичайно низьким рівнем взаємодії й узгодженості дій між правоохоронними та контролюючими органами; конкуруванням між правоохоронними органами; відсутністю єдиної інформаційної системи функціонування правоохоронних органів; використанням проблемної методи аналізу, збирання й обробки інформації; застарілими методами роботи у сфері протидії кримінальним правопорушенням; високим рівнем зовнішнього впливу на роботу правоохоронних органів, що забезпечують фінансову безпеку держави; відсутністю узгодженої роботи в напрямку консолідації й уніфікації зарубіжного досвіду роботи правоохоронних органів у цій сфері [2, с. 154].

З огляду на значну розгалуженість правоохоронних органів і їхніх повноважень ключовими проблемами, які виникають у зв'язку з неефективним виконанням повноважень, є: застарілі методи протидії кримінальним загрозам у сфері публічних фінансів, що застосовуються у роботі правоохоронних органів, а також недосконалість методики збирання, обробки й аналізу інформації, низький рівень функціональної взаємодії між контролюючими та правоохоронними органами, відсутність єдиної інформаційної системи державних органів, конкурування між правоохоронними органами, високий рівень стороннього впливу на такі органи; відсутність уніфікованих із зарубіжними правоохоронними інституціями методів виявлення та розслідування економічних злочинів, скоєних із використанням можливостей транснаціональних злочинних фінансових схем [3].

У статті проаналізовано адміністративно-правові основи створення єдиного правоохоронного органу, що забезпечуватиме фінансову безпеку України, досліджено ключову проблематику в цій сфері та шляхи вирішення нагальних проблем.

Ключові слова: єдиний правоохоронний орган, що забезпечує фінансову безпеку держави, фінансова безпека держави, суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави.

Overcoming the current economic crisis is closely linked to the priorities of state policy aimed at ensuring the financial security of Ukraine, as crimes in the field of financial and economic activities have become a real threat to the national security of Ukraine. According to V.I. Melnyk, it is possible to counteract such a process only by systematically counteracting economic crime and consolidated work of law enforcement agencies, which are the subjects of financial and economic security [1].

Examining the current problems of the law enforcement system, which ensure the financial security of Ukraine, V.S. Chuban and K.M. Pasynchuk point to the inefficiency

of their work, which is associated with the functioning of extremely low levels of interaction and coordination between law enforcement and regulatory authorities; the presence of competition between law enforcement agencies; lack of a single information system for the functioning of law enforcement agencies; use of problem methods of analysis, collection and processing of information; availability of outdated methods of work in the field of combating criminal offenses; the presence of a high level of external influence on the work of law enforcement agencies that ensure the financial security of the state; lack of coordinated work in the direction of consolidation and unification of foreign experience of law enforcement agencies in this area [2, p. 154].

Given the significant diversification of law enforcement agencies and their powers, the key problems that arise due to inefficient enforcement of powers are: outdated methods of combating criminal threats in the field of public finances used in law enforcement agencies, as well as imperfect methods of collection, processing and analysis of information, low level of functional interaction between regulatory and law enforcement agencies, lack of a unified information system of state bodies, competition between law enforcement agencies and a high level of outside influence on such bodies; lack of methods of detection and investigation of economic crimes, unified with foreign law enforcement institutions, committed using the capabilities of transnational criminal financial schemes [3].

This article analyzes the administrative and legal basis for the creation of a single law enforcement agency that ensures the financial security of Ukraine, explores key issues in this area and ways to solve urgent problems.

Key words: *only law enforcement body that ensures the financial security of the state, financial security of the state, subjects of ensuring the financial security of the state.*

Вступ. Для вітчизняного наукового та правового поля характерним є не лише окреслення нагальних потреб реформування системи правоохоронних органів і системи забезпечення фінансової безпеки, а і вчинення конкретних дій. Визначається, що для функціонування дієвої системи та проведення ефективної реформи у сфері забезпечення фінансової безпеки України та протидії кримінальним загрозам необхідне:

- 1) створення єдиного правоохоронного органу, завданням якого має стати усунення та виявлення системних загроз у сфері публічних фінансів, запобігання їх виникненню в майбутньому;
- 2) створення єдиного аналітичного центру концентрації й аналізу інформації про стан фінансової системи держави, що збирається державними органами України й органами самоврядування;
- 3) запровадження нової моделі організації правоохоронної діяльності, керованої аналітикою, так званої моделі ІLP (Intelligence Led Policing), що застосовується аналогічними підрозділами правоохоронних органів країн Європейського союзу й ОБСЄ;
- 4) створення підґрунтя для переходу державних контролюючих органів від наглядово-каральної до профілактично-сервісної моделі роботи [3].

Створення єдиного правоохоронного органу у сфері забезпечення фінансової безпеки є надзвичайно актуальним, адже, як зазначає О.М. Резнік, змінилися базові принципи функціонування економіки у країні та принципи руху фінансових ресурсів, що створює необхідність консолідації ресурсів всієї системи правоохоронних органів, які забезпечують фінансово-економічну безпеку.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення правового аналізу адміністративно-правових основ створення єдиного правоохоронного органу, що забезпечує фінансову безпеку України.

Результати дослідження. В.С. Чубань і К.М. Пасинчук акцентують увагу на тому, що завданням нового правоохоронного органу має стати виявлення й усунення системних загроз у сфері публічних фінансів і запобігання їх виникненню в майбутньому. Такий орган має виконувати роль єдиного аналітичного центру аналізу та концентрації інформації про загальний стан функціонування фінансової системи держави. Окрім цього, науковці звертають увагу на те, що ключовим завданням у роботі органу має стати побудова підґрунтя для переходу державних контролюючих органів від наглядово-каральної моделі роботи та виконання повноважень до профілактично-сервісної [2].

О.П. Рябченко, В.Я. Мацюк, Г.В. Соломенко у своїх наукових дослідженнях прогнозують, що новий правоохоронний орган, діяльність якого буде направлена на забезпечення фінансової

безпеки України, буде європейського зразка та виступатиме гарантом забезпечення такої безпеки, протидіятиме фінансовим злочинам, забезпечуватиме повернення тіншових фінансових ресурсів у легальне русло, здійснюватиме заходи детінізації економіки. Базовими завданнями мають стати: профілактика шахрайства у сфері публічних фінансів, формування правової свідомості та правової культури громадян щодо добровільної сплати податків і зборів – оподаткування має перетворитися на звичай, а не здійснюватися під впливом жорсткого примусу [4, с. 2].

І.Б. Беззуб взагалі порівнює функціонування майбутнього органу з «інтелектуальним центром, робота якого базуватиметься на використанні сучасних ризик-орієнтованих методів кримінального аналізу» [5]. Також в основі роботи цього органу має бути методика OLAF – новітня методологія правоохоронної діяльності, котра керується аналітикою, що передбачає збір інформації з чітко визначених джерел, її акумулювання в системі управління ризиками та подальший аналіз для повного виявлення ризиків і загроз фінансовій безпеці України [2, с. 154].

Нинішня система правоохоронних органів, які забезпечують фінансову безпеку держави, функціонують зі значною кількістю проблемних питань і недоліків у роботі. Відповідно до Єдиного звіту Офісу Генерального прокурора України за минулий рік в Україні органами Національної поліції обліковано лише 104 кримінальні правопорушення, кваліфіковані за статтями розділу 7 Кримінального кодексу України «Злочини у сфері господарської діяльності» (табл. 1).

Таблиця 1

Статистичні дані Офісу Генеральної прокуратури України за 2019 р. щодо кримінальних правопорушень, досудове розслідування у яких здійснюється органами Національної поліції

№ п/п	Назва злочину	Обліковано кримінальних правопорушень у звітному періоді	Кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито
1	2	3	4
1	Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання для продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів, ст. 199	16	4
2	Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення, ст. 200	10	0
3	Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва, ст. 203-1	0	0
4	Зайняття гральним бізнесом, ст. 203-2	34	4
5	Фіктивне підприємництво, ст. 205	1	0
6	Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців, ст. 205-1	2	0
7	Протидія законній господарській діяльності, ст. 206	5	3
8	Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації, ст. 206-2	5	0
9	Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, ст. 209-1	0	0
10	Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів із бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, ст. 210	0	1

Продовження Таблиці 1

1	2	3	4
11	Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону, ст. 211	0	0
12	Порушення порядку здійснення операцій із металобрухтом, ст. 213	17	31
13	Доведення банку до неплатоспроможності, ст. 218-1	0	0
14	Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності, ст. 220-1	0	0
15	Фальсифікація фінансових документів і звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи, ст. 220-2	0	0
16	Шахрайство з фінансовими ресурсами, ст. 222	0	0
17	Маніпулювання на фондовому ринку України, ст. 222-1	0	0
18	Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів, ст. 223-1	0	0
19	Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів, ст. 223-2	0	0
20	Виготовлення, збут і використання підроблених недержавних цінних паперів, ст. 224	0	0
21	Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції, ст. 227	5	1
22	Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару, ст. 229	0	0
23	Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю, ст. 231	0	0
24	Розголошення комерційної або банківської таємниці, ст. 232	0	0
25	Незаконне використання інсайдерської інформації, ст. 232-1	0	0
26	Приховування інформації про діяльність емітента, ст. 232-2	0	0
27	Незаконна приватизація державного, комунального майна, ст. 233	0	0
28	Інші	9	2
29	Разом	104	46

Джерело: складено автором на підставі Єдиного звіту Генерального прокурора України [6]

Аналізуючи дані табл. 1, констатуємо незадовільний характер роботи Національної поліції України з питань розслідування економічних злочинів. Національна поліція є одним із ключових правоохоронних органів у цій сфері. Відповідно до статистичних даних 2017 р. всіма правоохоронними органами, які є суб'єктами забезпечення фінансової безпеки, розслідувано 8 740 кримінальних проваджень, котрі було внесено до ЄДР за вчинення злочинів цієї категорії [1]. У 2019 р. Національна поліція облікувала по всій території України лише 104 кримінальні правопорушення. На нашу думку, на такий характер роботи цього правоохоронного органу впливає системне реформування, адже згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення територіального органу Національної поліції» від 13 жовтня 2015 р. № 830 в Україні функціонував Департамент захисту економіки Національної поліції України як міжрегіональний територіальний орган у складі кримінальної поліції Національної поліції України, який відповідно до своїх повноважень здійснював оперативно-розшукову діяльність.

Наказом Національної поліції України «Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки» № 81 від 07 листопада 2015 р. визначені завдання Департаменту захисту економіки Національної поліції України: участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю, захисту економіки й об'єктів права власності; виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки, у т. ч. вчинених суспільно небезпечними організованими групами та злочинними організаціями, які впливають на соціально-економічну і криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах; боротьба з корупцією та хабарництвом у сферах, які мають стратегічне значення для економіки держави, та серед посадових осіб органів державної влади та самоврядування; протидія корупційним правопорушенням і правопорушенням, пов'язаним із корупцією; установлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення [7].

Фактично оперативно-розшукові дії за значною частиною економічних злочинів здійснювалися цим Департаментом. Водночас тодішній прем'єр-міністр України Олексій Гончарук відзначив, що Національна поліція не має втручатися в діяльність бізнесу та вказав на ключові недоліки роботи Департаменту. Останній було ліквідовано як юридичну особу публічного права на підставі постанови Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію територіального органу Національної поліції» від 02 вересня 2019 р. № 841 [8]. Функції, які виконувалися цим органом, було перерозподілено на інші структурні підрозділи Національної поліції України.

Згідно зі звітами роботи Служби безпеки України цим правоохоронним органом за 2019 р. було здійснено 32 перевірки підприємств щодо дотримання ними законодавства у сфері фінансово-економічної діяльності; на суму 110 млн грн викрито корупційних зловживань; працівники Служби безпеки України попередили незаконне привласнення коштів під час виконання державного оборонного замовлення на суму 750 млн грн; наявні 2 обвинувальні вироки суду, які набрали законної сили щодо засудження осіб за ст. 201 Кримінального кодексу України – контрабанда [9].

Для 2019–2020 рр. роботи Служби безпеки України характерна постановка питання щодо реформування. Так, Президентом України та Прем'єр-міністром України неодноразово підіймалося питання щодо ліквідації Департаменту контррозвідувального захисту економіки й Управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю. Планувалося всі повноваження Департаменту й Управління передати новоствореному органу, діяльність якого буде направлена на забезпечення фінансової безпеки у країні та розслідування злочинів у цій сфері.

За словами директора Національного антикорупційного бюро України, 2019 р. став роком активізації боротьби з корупцією. Так, станом на 31 грудня 2019 р. проваджень у роботі Національного антикорупційного бюро України – 892, обвинувальних вироків, що набрали законної сили – 32, відшкодовано збитків на 273,24 млн грн [10].

Натомість для Державного бюро розслідувань минулий рік став провальним, цей правоохоронний орган не впорався із виконанням завдань, поставлених Стратегічною програмою діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 рр. Центральним апаратом Державного бюро розслідувань за 2019 р. зареєстровано 9 486 заяв і повідомлень про злочини. Станом на 31 грудня 2019 р. у Державному бюро розслідувань перебуває 37 128 проваджень (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість проваджень, відкритих Державним бюро розслідувань щодо злочинів, вчинених у сфері корупції та службової діяльності

№ п/п	Злочини, вчинені у сфері корупції та службової діяльності	Кількість проваджень
1.	Правопорушення, вчинені Президентом України, повноваження якого припинено	20
2.	Правопорушення, вчинені народними депутатами	55
3.	Правопорушення, вчинені членами Кабінету Міністрів України, першим заступником і заступниками міністрів	45
4.	Правопорушення, вчинені особами, посади яких належать до категорії «А»	50
5.	Інші	7 809
6.	Разом	7 979

Джерело: складено автором на підставі даних звіту Державного бюро розслідувань за 2019 рік [11]

Одне з найбільш актуальних питань сьогодення – питання функціонування податкової міліції, яка є спеціальним підрозділом Державної фіскальної служби України, органом досудового розслідування, що займається податковими правопорушеннями та порушеннями в бюджетній сфері. Дослідники акцентують увагу на тому, що з початку свого заснування цей орган проявляв себе досить позитивно. Наприклад, лише за 2012 р. завдяки злагодженій та ефективній роботі податкової міліції до Держбюджету України повернуто 3,5 млрд грн, вилучено з незаконного обігу товарів на 760 млн грн, скорочено тіньовий ринок алкоголю до 6% із 20% і вилучено лікеро-горілчаних напоїв на суму 110,2 млн грн [12]. Однак зловживання силовими повноваженнями, застарілі та некоректні методи роботи поставили податкову міліцію в центр реформування системи забезпечення фінансової безпеки України.

Минулого року було зареєстровано 1 287 кримінальних проваджень за ухилення від сплати податків. На стадії досудового розслідування було закрито 262 кримінальні провадження, з яких 259 закрито на підставі відсутності складу кримінального правопорушення. За 2019 р. у ЄДРСР зареєстровано 18 вироків, із яких 10 обвинувальних (3 з яких прийнято на підставі угоди про визнання винуватості) та 8 виправдувальних [13].

На нашу думку, вищевказані статистичні дані свідчать про неефективну роботу податкової міліції. Так, 10 жовтня 2019 р. Верховна Рада України Постановою № 188-ІХ затвердила програму Кабінету Міністрів України. Одним із пунктів цієї програми в рамках фінансового напрямку зазначено створення органу, який розслідуватиме злочини у сфері публічних фінансів [13]. У зв'язку з цим згідно з Перехідними положеннями Податкового кодексу України розділ «Податкова міліція» буде виключено з кодексу, а саму податкову міліцію буде ліквідовано з моменту прийняття відповідного закону про створення нового органу.

Також звертаємо увагу на те, що низка повноважень податкової міліції Державної фіскальної служби України, Служби безпеки України та Національної поліції дублюються (табл. 3).

Вважаємо, що створення єдиного правоохоронного органу у сфері забезпечення фінансової безпеки є нагальною проблемою. На початку 2020 р. центром Разумкова було проведено соціологічне дослідження із визначення рівня довіри до роботи правоохоронних органів в Україні. Із 2 018 опитаних віком від 18 років у всіх регіонах України 65% висловили недовіру Національному антикорупційному бюро України, 66% – органам прокуратури, 69% – Національній поліції України [18].

Таблиця 3

Аналіз чинного законодавства України щодо дублювання повноважень податкової міліції Державної фіскальної служби України, Служби безпеки України та Національної поліції

№ п/п	Повноваження органу	Податкова міліція Державної фіскальної служби України	Служба безпеки України	Національна поліція
1.	Здійснення заходів досудового розслідування кримінальних правопорушень	пп. 350.1.2 пп. 350.1.4 п. 350.1 ст. 350 Податкового кодексу України	п. 3 ст. 24 Закону України «Про Службу безпеки України»	ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію»
2.	Повноваження щодо складання протоколу про адміністративні правопорушення	пп. 350.1.10 п. 350.1 ст. 350 Податкового кодексу України	п. 4-1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про Службу безпеки України»	п. 1 ч. 1 ст. 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення
3.	Повноваження щодо здійснення профілактичних і превентивних заходів	пп. 350.1.5 п. 350.1 ст. 350 Податкового кодексу України	п. 8 ст. 24 Закону України «Про Службу безпеки України»	п. 1–2 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію»
4.	Повноваження щодо проведення оперативно-розшукової діяльності	пп. 350.1.2, пп. 350.1.4 п. 350.1 ст. 350 Податкового кодексу України	п. 8 ст. 25 Закону України «Про Службу безпеки України»	п. 3 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію»

Джерело: складено автором на підставі положень Податкового кодексу України [15], Закону України «Про Службу безпеки України» [16], Закону України «Про Національну поліцію» [17]

Відповідно до офіційної інформації, котра зазначається на сайті Верховної Ради України, в Україні зареєстрована ціла низка проектів законів про створення єдиного правоохоронного органу забезпечення фінансової безпеки держави. Так, у 2018 р. було зареєстровано 3 такі проекти: «Про Національне бюро фінансової безпеки України» № 8157 від 19 березня 2018 р.; «Про Національне бюро фінансової безпеки України» № 8157-1 від 20 березня 2018 р.; «Про правові засади організації та діяльності фінансової поліції» № 8157-2 від 03 квітня 2018 р. У 2019 р. були зареєстровані нові законопроекти щодо створення єдиного правоохоронного органу, що забезпечує фінансову безпеку України: проекти Законів «Про Бюро фінансових розслідувань» № 1208 від 30 серпня 2019 р.; «Про Національне бюро фінансової безпеки України» № 1208-1 від 10 вересня 2019 р.; «Про Бюро фінансових розслідувань» № 1208-2 від 18 вересня 2019 р.

У 2020 р. до Верховної Ради України були подані нові проекти закону про створення єдиного правоохоронного органу: «Про Бюро економічної безпеки» № 3087 від 19 лютого 2020 р.; «Про Бюро економічної безпеки» від 06 березня 2020 р. № 3087-1.

Висновки. Отже, питання створення єдиного правоохоронного органу як суб'єкта забезпечення фінансової безпеки України з наданням йому широкого кола повноважень щодо досудового розслідування економічних злочинів є потребою часу. Доктринальні розробки цієї проблеми й аналіз ставлення суспільства до роботи системи правоохоронних органів у цій сфері стали базисом для здійснення ряду дій у законотворчій площині. Нами було наведено низку проектів законів щодо функціонування та визначення напрямів діяльності такого правоохоронного органу. Це були: Бюро економічної безпеки, Бюро фінансових розслідувань, Національне бюро фінансової безпеки України, фінансова поліція. Зазначимо, що ці законопроекти мають як позитивні аспекти в повноті та правильності декларування механізму забезпечення фінансової безпеки та роботи органу, так і неоднозначні положення, котрі потребують детального доопрацювання.

Список використаних джерел:

1. Мельник В.І. Кожен п'ятий. Як в Україні карають за економічні злочини та що з цим робити? URL: https://protocol.ua/ua/kogen_p_yatiy_yak_v_ukraini_karayut_za_ekonomichni_zlochiny_ta_shcho_z_tsim_robiti/.
2. Чубань В.С., Пасинчук К.М. Теоретико-правові аспекти фінансової безпеки України. *Збірник матеріалів круглого столу (пам'яті проф. О.Г. Мурашина)*. С. 152–157.
3. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України» № 8157 від 19 березня 2018 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63676
4. Рябченко О.П., Мацюк В.Я., Соломенко Г.В. Актуальні питання створення в Україні органу із забезпечення фінансової безпеки держави. *Правова просвіта*. 2017. № 11. С. 1–5.
5. Беззуб І. Проблеми та перспективи створення Національного бюро фінансової безпеки в Україні. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3586:problemi-ta-perspektivi-stvorennya-natsionalnogo-byuro-finansovojibezepeki-v-ukrajini-2&catid=71&Itemid=382.
6. Єдиний звіт Генерального прокурора України. URL: <https://data.gov.ua/dataset/4d8e1ba8-f036-4fbd-827c-fc3282fd0258>.
7. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки»: Наказ № 81 від 07 листопада 2015 р. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>.
8. Про ліквідацію територіального органу Національної поліції : Постанова Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2019 р. № 841. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2019-%D0%BF>.
9. Звіт роботи Служби безпеки України за 2019 р. URL: https://24tv.ua/ru/skolkih_osudili_za_gosizmenu_i_terrorizm_v_2019_rezultaty_raboty_kontrrazvedki_n1255286.
10. Звіт за друге півріччя 2019 р. діяльності НАБУ. URL: <https://nabu.gov.ua/reports>.
11. Звіт Державного бюро розслідування за 2019 рік. URL: <https://dbr.gov.ua/report/zvit-prodiyalnist-derzhavnogo-byuro-rozsliduvan-za-2019-rik>.
12. Податкова міліція України. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Податкова_міліція_\(Україна\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Податкова_міліція_(Україна)).
13. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Бюро економічної безпеки». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68182.

14. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Бюро економічної безпеки». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68182.

15. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

16. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

17. Про національну поліцію : Закон України від 05 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

18. Соціологічне дослідження Центру Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/napriamku/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-sytuatsii-v-kraini-riven-doviry-do-vykonavchykh-ta-pravookhoronnykh-organiv-vlady-otsinka-diialnosti-uriadu-liutyi-2020r>.

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2020.3.23>

КУЗЬМЕНКО Д.О.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ОПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Наукова стаття присвячена аналізу історичних етапів створення та становлення адміністративно-правового регулювання діяльності органів публічної адміністрації в зоні проведення військової операції в Україні. Як відомо, до 2014 р. Україна не мала досвіду проведення будь-яких військових дій чи операцій на власній території, тому анексія Криму була неочікуваним явищем, як і всі наступні дії країни-агресора.

В Україні впродовж кожного періоду становлення як незалежної, демократичної держави було здійснено реорганізацію влади на місцях від партійних структур і контрольованих ними державних рад до місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування. Упродовж всього часу існування статус місцевих органів виконавчої влади істотно змінювався відповідно до змін у політичному і громадському житті держави.

У період 2014–2018 рр. реалії існування української держави створили такі умови, за яких оголошення та проведення війни спричинило б багато людських жертв, дестабілізацію усього регіону та негативне ставлення міжнародних стратегічних партнерів. Тому Україна, захищаючи власну територію, громадян і свій вибір подальшого вектору розвитку, опинилася у ситуації, в якій збройне протистояння іншій державі здійснювалося в межах проведення Антитерористичної операції.

Наявність нормативно-правових актів, які визначають і регулюють процеси здійснення адміністративно-правового регулювання діяльності органів публічної адміністрації в зоні проведення військової операції, дає нам досить потужну правову базу, що дозволяє максимально створити усі умови для виконання зазначеними органами своїх владних повноважень.

Військова операція на сході України за своєю складністю та масштабами є абсолютно неочікуваним і провокаційним викликом для нашої держави. Тому організація та якісне здійснення адміністративно-правового регулювання діяльності органів публічної адміністрації в зоні проведення військової операції можливі лише за рахунок високого рівня якості організаційно-правового забезпечення діяльності військово-цивільних адміністрацій та ефективності й оперативності управлінських рішень, які приймаються конкретними особами для виконання тактичних завдань

© КУЗЬМЕНКО Д.О. – аспірант кафедри поліцейського права (Національна академія внутрішніх справ)